

УДК 372.87:39

КИРИЧЕНКО Олена Іванівна –
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
образотворчого мистецтва і дизайну Центральноукраїнського державного
педагогічного університету імені Володимира Винниченка
САЛЕНКО Олег Олександрович –
викладач кафедри музичного мистецтва і хореографії
Цentrальноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
e-mail pednauk@ukr.net

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЕТНІЧНОЇ САМОСВІДОМОСТІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Розвиток творчої активності студентів у процесі фахової підготовки має різні форми і багатогранні аспекти, серед них особливе значення сьогодні набуває формування етнічної самосвідомості. Професійне навчання образотворчому мистецтву, музиці та хореографії припускає ознайомлення з народною художньою культурою, розуміння національного характеру мистецтва та подолання стереотипного відношення до культурних традицій, яке найчастіше домінує в масовій свідомості. Розвиваючи творчу активність студентів, викладач вищого навчального закладу повинний використовувати широке коло педагогічних прийомів і засобів, за допомогою яких відбувається більш ефективне засвоєння знань про унікальність кожної етнокультурної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До методологічних і педагогічних проблем розвитку творчої активності в навчальному процесі звертались дослідники з психології, педагогіки, соціології, зокрема Б. С. Мейлах, С. Л. Рубинштейн, О. О. Мелік-Пашаєв, Д. Б. Богоявленська, Б. Б. Коссов, які виявляли різноманітні аспекти творчості та її активізації. Велике значення у формуванні педагогічних підходів до виявлення ступеня творчої активності мають базові праці Л. С. Виготського, О. Л. Гройсмана, В. І. Андреева, О. Г. Асмолова, О. М. Леонтьєва. Слід виокремити матеріали, що стосуються проблем етнічної самосвідомості та ідентичності, чому за останні роки приділено багато уваги з боку філософії, історії, культурології, соціально-психологічного дослідницького напрямку. Культурна та етнічна ідентичність українців є предметом дослідження в працях О. Гнатюка, І. Підласого, М. Степико, С. Русової, З. Є. Когути та інших. У монографіях С. Д. Гурієвої, В. Ю. Хотинець, Г. У. Солдатової розглядається етнічна самосвідомість людини в контексті етнопсихології. Тільки в останній час починають з'являтися дослідження щодо хореографічної педагогіки, які спрямовані на виявлення методологічних та

загальних педагогічних умов у навчанні майбутніх високопрофесійних фахівців, у тому числі в контексті формування етнічної самосвідомості та розвитку творчої активності; тут можна виокремити праці Л. Богомалової, В. Корольова, Л. Дорфмана, А. Гафта, В. Полонського та інших авторів. У контексті заявленої теми слід назвати дослідження у галузі національної народної художньої творчості, зокрема такі, що стосуються дизайну українського традиційного костюму та прикрас: К. І. Матейко, Н. А. Грошевої, Т. О. Ніколаєвої, О. Ю. Косміної, Г. Г. Стельмащук та інших.

Метою статті є виявлення педагогічних підходів до розвитку творчої активності студентів мистецьких дисциплін у навчальному процесі, спрямованому на формування етнічної самосвідомості засобами вивчення народної хореографічної культури та дизайну народного сценічного костюма.

Виклад основного матеріалу дослідження. Творча активність студентів покликана формувати в них професійну свідомість і активізувати їхні творчі здібності. Як складна динамічна особистісна якість творча активність розвивається поступово в процесі навчання, розширення досвіду, акцентування на почуттях, уяві та мисленні. Вона є результатом цілеспрямованої поведінки, що орієнтована на досконалість, успіх, створення нового і оригінального. Зокрема творча фантазія, творчі здібності яскраво проявляються в народному танці, саме тут зберігаються риси національної самобутності, що отримали розвиток та різноманіття і в сучасних формах хореографії. Народний танець, у свою чергу, неможливий без певного оформлення, він завжди потребує наявності сценічного костюму, виконаного відповідно національним традиціям.

Проблема формування етнічної самосвідомості стає гостро актуальною в сучасному суспільстві і спрямованість на даному напрямку навчального процесу здатна допомогти молодому поколінню зрозуміти цінність етнонаціонального руху в культурному просторі країни. Дослідники

розрізняють поняття «етнічна самосвідомість» і «етнічна ідентичність» [6]. Не станемо вдаватися в подробиці щодо розмежування даних категорій, у нашому конкретному випадку вони майже синонімічні. Проте, розглядаючи специфіку формування етнічної самосвідомості, ми чітко уявляємо, що мова йде про особистісне відношення до етнонаціональних традицій і особистісне почуття себе причетним до цих традицій. При цьому особистісне почуття формується поряд із загальнонаціональним почуттям етнічної ідентичності народу. Навчальний процес, спрямований на розвиток у студентів творчої активності засобами формування етнічної самосвідомості, має на меті широке пристосування до національної культури в цілому. В умовах сучасної кризи етнонаціональних відносин етнічність визнається вченими історично актуальною «точкою відліку» поведінки людини, а етнологія – базовою наукою в методології аналізу і прогнозу цієї поведінки, тому шлях розвитку творчої активності студентів за допомогою формування етнічної самосвідомості представляється продуктивним. С. В. Проскурова підкреслює, що важливе значення формування національної ідентичності у молоді набуває саме у викладацькій підготовленості до роз'яснення складних питань, до орієнтування на нащадки національної культури та історії [10].

Вітчизняний дослідник з етнопсихології А. С. Баронін визначає, що національна самосвідомість – це відносно стійка, усвідомлена система уявлень індивіда про себе як про представника певної нації, така система, що усвідомлюється як неповторна [2]. Занурення в етнокультурні традиції на заняттях з різних видів мистецтва повинне відбуватись саме в напрямку виявлення творчої активності студента, що має певні підготовчі етапи як на теоретичному рівні, так і в практичній діяльності. Власне, під етнічною самосвідомістю вчені розуміють стійку систему усвідомлених уявлень і оцінок власних національних культурних традицій, національного характеру, національної мови. В хореографії це може виражатися різними засобами, зокрема жестом, загальним рисунком і лексикою танцю, костюмом, що набуває символічності і несе в собі певні знаки ідентичності, іншими особливостями в оформленні танцю. На заняттях з образотворчого мистецтва та дизайну інтерес до народної культури підтримується ознайомленням з національними зображувальними традиціями, в тому числі через відтворення деяких побутових символів або окремих елементів українського

традиційного вбрання і прикрас. Синтезуючи в навчальному процесі і практичній діяльності різні види мистецтва, можна досягти більш високих і помітних результатів досягнення студентами основ традиційної етнічної культури.

В. В. Корольовим виокремлено показники, що визначають результати і ступінь розвитку професійних якостей і здібностей студента-хореографа, які стають очевидними при наявності індивідуального підходу педагога і створенні особливих педагогічних умов [5]. З показників, що розподілені дослідником по трьом групам, слід зазначити деякі, на наш погляд, особливо суттєві в контексті означеної теми. В першій групі – *педагогічний артистизм* – виділені такі його якості, як яскравий прояв самостійності і оригінальності творчих рішень і дій, чарівність, експресивні уміння (виразність, акторські здібності). У другій групі – *вербальні і невербальні здібності* – необхідно відзначити готовність до імпровізації і здатність до комунікації на емоційному рівні з партнерами, прояв спостережливості, уяви, яскравість мови і жестів, розвинене почуття внутрішнього і зовнішнього ритму й темпу діяльності. З третьої групи – *професійне самопізнання* – відзначимо особистісну гнучкість і відкритість досвіду, професійну мотивацію і здатність до критичних суджень. Наявність розвинених ознак активної творчої особистості сприяє більш якісному прояву розуміння особливостей виконання етнічних танців не тільки власне українських, але й інших народів. При цьому якщо особистість студента творчо спрямована, він має здатність відчутти різницю, скажімо, ритму українського танцю і танцю грузинського або грецького, зрозуміти змістову наповненість жестів, певних рухів, елементів композиції. Доцільно деякі з означених умов використати й в навчанні майбутніх дизайнерів і художників.

Народному танцю притаманні не тільки власний композиційний малюнок і власна лексика, для нього характерна і своя манера виконання, тому педагог повинен побудувати навчання таким чином, щоб якомога ясніше донести суть внутрішнього і зовнішнього емоційного стану артиста, який виконує який-небудь народний танець [1]. У навчальному процесі необхідно створювати такі умови, завдяки яким усі вищезазначені професійні якості та здібності могли б розкритися в повній мірі. В першу чергу педагог повинен зацікавити студентів такими формами проведення занять, які стимулюють та активізують творчий потенціал кожної людини. Це може відбуватися вже на початковому рівні, на стадії розучування простих рухів та елементів, що має відбуватись усвідомлено.

Таким же чином, вивчаючи окремі елементи, студенти художньо-графічного відділення поетапно засвоюють принципи створення, скажімо, народного орнаменту як початкового етапу в роботі над сценічним вбранням.

Саме на першій стадії вивчення, в створенні танцювальних етюдів або образотворчих елементів орнаменту, використання широко розповсюджених методів розвитку творчих здібностей, таких, як фантазування та асоціації, перевтілення та імпровізація, сприяє найбільш оптимальному та інтенсивному розвитку вищих психічних функцій, таких, як пам'ять, мислення, сприйняття, увага. При створенні етюдів, як зазначають усі дослідники народного танцю, потрібно враховувати традиції у композиційній побудові танцю і усвідомлювати, що «для одних народних танців характерний рух по колу, інші мають лінійну побудову, одні виконуються тільки жінками, інші тільки чоловіками, є танці, що виконуються парами і мають певну композиційну форму, а є й такі, де імпровізація виконавців є найважливішим елементом танцю» [1]. Особливе значення вже тут набуває метод імпровізації, тобто вміння відразу, «на ходу» придумувати рухи або створювати образ. Таким чином, педагог протягом заняття приділяє увагу одночасно пам'яті, сприйняттю, увазі, що концентрує увагу і зосереджує її на творчому процесі. Створення елементів орнаменту перегукується з цим етапом вивчення елементів танцю. В подальшому засвоєний і творчо пророблений підготовчий матеріал допоможе легко, без напруги передавати на сцені яскраву палітру народного танцю, чому допоможе відповідний сценічний костюм.

Поступове освоєння природи танцювального руху супроводжується відчуттями його динаміки і ритму. Ті ж самі якості притаманні й народному орнаменту. Студент вступає в область пластичної образності, а це вже власне й є область художньої творчості. Дуже важливо, щоб педагог побачив і підтримав прагнення студента йти своїм шляхом, щоб навіть у простій вправі студент не копіював показаний малюнок рухів, як і елементів орнаменту, а знайшов для цього свій, відзначений рисами власної індивідуальності варіант [1]. У засвоєнні елементів власної етнічної культури важливим є широке ознайомлення студентів з культурою різних народів, наприклад, з такими танцями, яких немає у навчальній програмі, або з національним костюмом інших народів, для чого потрібно пропонувати студентам широкий вибір спецкурсів і не тільки практичного напрямку, а й теоретичних.

Поетапне оволодіння танцювальною й

образотворчою грамотністю, специфікою створення більш складної хореографічної або орнаментальної композиції відбувається протягом всього навчального процесу. Поступово методи навчання ускладнюються, перед студентами старших курсів вже ставляться проблемні завдання, у вирішенні яких творча активність стає мотивованою. Поетапний процес становлення творчих можливостей майбутніх фахівців хореографів представлений дисертаційним дослідженням Г. В. Бурцевої, яка на основі запропонованої моделі спеціального навчання розглядає становлення «хореографічного мислення» саме шляхом поступового ускладнення мотиваційних завдань [3]. Стимулювання і спрямування на мотивацію відіграє значну роль у розвитку творчої активності також у студентів графічного відділення зі становленням «художнього мислення».

На етапі усвідомленого володіння всіма елементами побудови танцювальної композиції важливим стає прагнення до створення складних тематичних хореографічних постановок, які відрізняються новаторськими творчими знахідками. Творча активність підвищується саме на новому матеріалі, на нових підходах. Чим більш оригінальним буде рішення танцю, тим більш активними стануть його учасники. Етнічно актуальні сюжети для подібних танцювальних композицій можуть бути почерпнутими з картин українських художників, з фольклорних пісень, легенд і казок, знайдені у фольклорних експедиціях. Тут відкривається дійсно широке поле для самостійної творчості. Особливо активізується самостійний творчий пошук студентів за участю в спільних виставах, які створює мистецький факультет. Під час театральної дії здійснюється вплив на глядача, завдяки чому створюється «особливий ігровий простір і співтовариство» [9] танцюристів, акторів, вокалістів, авторів сценічних декорацій та костюмів і глядачів. А звідси – формуються нові умови для інтенсифікації творчої активності.

Студенти художньо-графічного відділення мають можливість ознайомлюватись з образотворчою народною творчістю протягом всього навчального періоду, проте якщо вони діють сумісно зі студентами іншої спеціальності, вони повинні ознайомитись з творами, що народжуються тут.

Саме в процесі сумісних творчих акцій різних спеціальностей мистецького факультету доцільно проводити дослідження щодо специфіки того чи іншого виду мистецтва. Зокрема, у спільних виставах можуть приймати участь студенти всіх напрямів навчання. Художньо-графічне відділення

завичай долучається до оформлення сцени і створення костюмів. Вивчення історії народного костюма, яка пов'язана з процесом розвитку самобутньої української культури, допомагає освоїти прийоми етнічного дизайну і грамотно підійти до створення певного сценічного костюмного образу. Етнодизайн є актуальним напрямом культури останніх часів, він виокремився в самостійну гілку, тому пошук методів, що сприяють формуванню у майбутніх дизайнерів навичок роботи з національним компонентом, є актуальним завданням як навчального етапу, так і творчої діяльності.

Працюючи над створенням сценічного костюмного образу, студенти поступово усвідомлюють, що дизайн костюма може бути не тільки естетичним, а й змістовним, тобто «костюм можна розглядати як цілісний знаково-символічний конструкт, який має смислову підставу, що виражається невербальними засобами» [8, с. 23]. В оформленні національного костюму це завжди набувало конкретних форм, певна інформація втілювалась через орнаменти та символи, яким притаманна образність, декоративність, стилізація, лаконічність. Крім того, регіональні етнографічні особливості національного одягу проявилися в силуеті, крої, окремих частинах костюма, способах його носіння, колірному декорі, прикрасах. Все це також мало певну символіку. виготовлення етнічного сценічного костюму припускає знання семіотичного статусу традиційного національного вбрання, зокрема кожна деталь як певний комунікативний знак, що несе в себе багатогранну традиційну символіку, має відповідати танцювальному жесту або руху, які також спрямовані відтворити традиційні символічні значення. Таким чином у хореографічній композиції поєднуються знакова система самого танцю та його костюмного оформлення. Пошук гармонійного поєднання вимагає від учасників процесу й активної творчої діяльності, і не менш активної діяльності пізнавальної. У даному поєднанні відбувається навчання за принципом використання міждисциплінарних зв'язків, при цьому поза навчальна творча діяльність синтезується з отриманими знаннями в навчальному процесі.

Засвоєння студентами всіх етнокультурних складових хореографії і дизайну народного костюму припускає не тільки вивчення широкого кола дисциплін гуманітарного циклу, що спрямовані розвинути світогляд, а також ознайомлення з автентичним матеріалом через організацію пошукових експедицій, збирання та обробку артефактів і фольклору, участь у концертних програмах тощо. Творча активність тільки тоді

стане плідною, коли студент зможе самостійно визначати «зони пошуку», ініціативно ставити та вирішувати завдання, виділяти принципи, що є основою конкретного явища, яке потребує особливого підходу до вивчення. Крім того, необхідною умовою розвинутої активності в творчості є вміння переносити знання і навички з однієї галузі в іншу, тобто студента необхідно навчити синтезувати отримані знання великого циклу гуманітарних наук і вміло застосовувати набуті знання на практиці.

У структурі етнічної самосвідомості виділяють три основних компоненти: *когнітивний* (знання про етнокультурні та етнопсихологічні особливості свого народу), *емоційно-ціннісний* (етнокультурні та етнопсихологічні потреби, мотиви, інтереси), *регулятивний* (діяльності, поведінки) [4]. Критеріями ефективності професійного навчання хореографії як засобу розвитку етнічної самосвідомості, за А. М. Гафтом, виступають мотиваційний, соціально-діяльнісний, емоційно-вольовий, операційний [4]. Вищезазначені методи та прийоми, що спрямовані розвивати творчу активність на заняттях з хореографії в напрямку формування етнічної самосвідомості, не обмежують ані педагога ані студента, навпаки, вони розкривають спільні можливості пошуку нового, оригінального, неповторного, надають певну свободу творчій діяльності та ініціативи. Ці ж рівні можуть спрацювати в діяльності образотворчій, а синтезуючись з іншим видом діяльності, вони збагачують людину і розвивають уявлення щодо багатоманітності форм етнічної культури та її символіки.

Відомий балетмейстер А. М. Мессерер стверджував, що «у педагогіці, як і у мистецтві танцю, немає і не може бути закінченої формули, якогось краю досконалості. Життя висуває все нові і нові завдання, і педагогіка повинна бути гнучкою, залишаючись при цьому вірною традиціям, заповіді і досвід яких вона ввірала» [7, с. 158]. Стосовно виявлення творчої активності студентів це й відповідає головному завданню кожного педагога, який у пошуках нових навчальних методів відкриває широкі можливості активізації студентів у залученні до широкого кола творчої діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, розвиток творчої активності на основі зростання етнічної самосвідомості пов'язаний з формуванням у студентів стійких уявлень, оцінок і смислів, чіткого розуміння етнокультурних і етнопсихологічних особливостей етносу, до якого вони належать. Результатом цього має стати внутрішнє глибинне відчуття молоді людини причетності до свого етносу, що

досягається ознайомленням з національними культурними традиціями. Для втілення такого відчуття необхідно знаходити нові педагогічні форми, зокрема, навчання танцю передбачає розширення та оновлення таких форм, а спільна діяльність студентів різних мистецьких спеціальностей розширює можливості активізації творчості. Крім того, доцільно звернути увагу на певні засоби комунікації, які сприяють продуктивним відносинам педагога та його учнів, а також усіх учасників творчого процесу. В подальшому необхідно виокремити методи вивчення народної культури, які спрямовані на високі творчі досягнення в результаті сформованої етнічної самосвідомості і в яких має бути застосовано міждисциплінарні зв'язки та орієнтацію на пошук новітніх педагогічних прийомів і підходів, що розширюють комунікаційні та творчі здібності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Азарова Л. Н. Как развивать творческую индивидуальность младших школьников / Л. Н. Азарова // Журнал практического психолога. – 1998. – №4. – С. 80–83.
2. Баронин А. С. Этническая психология / А. С. Баронин. – К.: Тандем, 2000. – 264 с.
3. Бурцева Г. В. Управление развитием творческого мышления студентов-хореографов в процессе вузовской подготовки. – Автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 – теория и методика профессионального образования / Г. В. Бурцева. – Барнаул, 2000. – 21 с.
4. Гафт А. М. Реализация системы профессионального обучения хореографии как средства формирования этнического самосознания студентов / А. М. Гафт // Человек и образование: Академический вестник Института образования взрослых Российской академии образования. – 2011. – № 1 (26). – С. 85–89.
5. Королёв В. В. Формирование творческой активности студентов-хореографов в процессе вузовской подготовки. – Автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / В. В. Королёв. – М., 2003. – 25 с.
6. Львовичкина А. М. Етнопсихология: Навч. пос. / А. М. Львовичкина. – К.: МАУП, 2002. – 144 с.
7. Мессерер А. М. Танец. Мысль. Время / Предисл. Б. Ахмадулиной / А. М. Мессерер. – М.: Искусство, 1979. – 175 с.
8. Полихова М. П. Символика костюма в контексте культуры. – Автореф. дисс. ... канд. философских наук: 24.00.01 – теория и история культуры / М. П. Полихова. – Ростов-на-Дону, 2003. – 25 с.
9. Полонский В. В. Методика работы с хореографическим коллективом. Учеб. пос. для средних специальных и высших учебн. заведений / В. В. Полонский. – Смоленск, 2002. – 78 с.
10. Проскурова С. В. Проблемы формирования национальной идентичности у вицїй школі // Наукові

записки. – Випуск 100. – Серія: Історичні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2007. – С. 220–225.

REFERENCES

1. Azarova, L. N. (1998). *Kak razvivat' tvorcheskuyu individual'nost' mladshikh shkol'nikov*. [How to develop the creative individuality of junior schoolchildren]. Moscow.
2. Baronin, A. S. (2000). *Etnicheskaya psikhologiya*. [Ethnic Psychology]. Kyiv.
3. Burtseva, G. V. (2000). *Upravleniye razvitiyem tvorcheskogo myshleniya studentov-khoreografov v protsesse vuzovskoy podgotovki*. [Management of the development of creative thinking of students-choreographers in the process of university training]. Barnaul.
4. Gaft, A. M. (2011). *Realizatsiya sistemy professional'nogo obucheniya khoreografii kak sredstva formirovaniya etnicheskogo samosoznaniya studentov*. [Realization of the professional training system of choreography as a means of forming the ethnic self-awareness of students]. Moscow.
5. Korolov, V. V. (2003). *Formirovaniye tvorcheskoy aktivnosti studentov-khoreografov v protsesse vuzovskoy podgotovki*. [Formation of creative activity of students-choreographers in the process of university training]. Moscow.
6. L'ovochkina, A. M. (2002). *Etnopsykholohiya: Navch. posib*. [Ethnopsychology]. Kyiv.
7. Messerer, A. M. (1979). *Tanets. Mysl'. Vremya*. [Dance. Think. Time]. Moscow.
8. Polikhova, M. P. (2003). *Simvolika kostyuma v kontekste kul'tury*. [Symbolism of a costume in the context of culture]. Rostov-na-Donu.
9. Polonskiy, V. V. (2002). *Metodika raboty s khoreograficheskim kollektivom. Uchebnoye posobiye dlya srednikh spetsial'nykh i vysshikh uchebnykh zavedeniy*. [Methodology of work with the choreographic collective. Tutorial for secondary special and higher educational institutions]. Smolensk.
10. Proskurova, S. V. (2007). *Problemy formuvannya natsional'noyi identychnosti u vyshchiy shkoli*. [Problems of National Identity Formation in Higher School]. Kirovohrad.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КИРИЧЕНКО Олена Іванівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Наукові інтереси: проблеми класичного і сучасного мистецтва, дизайну, архітектури, культурних та освітніх процесів

САЛЕНКО Олег Олександрович – викладач кафедри музичних і хореографічних дисциплін Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Наукові інтереси: постановка танцю, методологічні проблеми хореографії, народний танець.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KIRICHENKO Helena Ivanovna – Ph.D., Associate Professor of Art and Design of the Centralukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: problems of classical and contemporary art, design, architecture,

cultural and educational processes.

SALENKO Oleg Alexandrovich – Teacher of the Department of Musical and Choreographic Disciplines of the Centralukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: staging of dance, methodological problems of choreography, folk dance.

Дата надходження рукопису 10. 01. 2018 р.

Рецензент – д.п.н. професор В. Ф. Черкасов.

UDC 678. 12.

LYSENKO Liudmyla Oleksandrivna –

PhD, Associate Professor, Chair of Linguodidactics And Foreign Languages
Centralukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University

ORCID: 0000-0001-5732-6317

e-mail: lysenkoluda78@i.ua

MODERN TECHNOLOGIES AS AN EFFECTIVE TOOL IN LANGUAGE LEARNING

Formulation and justification of the relevance of the problem. One of the main distinctive features of today’s education system is moving of gravitation center from the traditional methodology of conducting lessons to innovational one. This process is usually accompanied with a series of obstacles that do not leave the teaching and learning process unmarked. Technology classroom activities differ greatly from the traditional ones. The teacher should take into account various methodological, psychological, linguistic and physical aspects that impact the process of learning of foreign language. Designing and implementing IT in the teaching and learning process has become one the most demanding tasks in modern education.

Analysis of the recent researches and publications. Problems devoted to introducing of new technologies in the teaching and learning process of foreign language are the issues of the research of many foreign researchers as G. Dudeney and N. Hockly, J. Harmer. G. Dudeney emphasizes that a layout which has computers at desks around the walls, facing the walls, with a large table in the center of the room, allows the teacher to walk around and easily see what the learners are working on and what they’re looking at on the computer screens (monitors). The central area provides and easily accessible space where learners can go when they don’t need the computers, and for when they might want to do some communicative group work [4].

Speaking about language laboratories, J. Harmer stresses the role of innovation overuse that makes teaching and learning too machine-based. This allows teachers and students to listen, word process, watch video clips or other presentation programs. Teachers can have students work individually, individually with the teacher, in small groups or in lockstep where the whole class working with the same material at the same time.

The great advantage is that users no longer have to worry about alphabetical order. They can find what they want just by typing in a word or phrase. Modern portable electronic dictionaries are now much more impressive than the originals since they have bigger windows, better navigation systems, and often two or more dictionaries bundled into the same device [6].

It should be noted that, as language teachers we should make our classroom microcosms of life [2], with real relationships and purposeful use of language. All our techniques and technologies should be directed toward achieving this goal. So, it’s upon a teacher how effective their ways of teaching might be in order to help students use the language we teach in their real life. We must keep in mind some very important things how to turn all the activities into interactive and really communicative.

The concept of interactive language teaching was developed by Brown H. D, W. Rivers and Michael Canale. W. Rivers (1987) states that through interaction, students can increase their language store as they listen to read ‘authentic linguistic material’, or even the output of their fellow students in discussions, joint problem-solving tasks, or dialogue journals.

The first thing to be mentioned is that education process is based on interactive language teaching. Students are no longer the objects to be installed and filled with different sorts of information. They should participate in the education process together with the teacher, not only acquire knowledge presented by the teacher, but they should also get it themselves from a deep well of knowledge and understanding using all possible techniques and technologies. So, in today’s modern world, technology has an ever-changing effect on many things – and this includes English language learning and teaching. Technology has gained a more prominent place in